

## **Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”. Rozdział IV - V**

### **KARTA PRACY NR 5**

I. Dlaczego Aulusowie muszą wydać Ligię żołnierzom Nerona? Podaj dwa powody.

- a) .....
- b) .....

2. Zaznacz P (prawda) lub F (fałsz)

|                                                                                                              |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| W domu Aulusów chrześcijanami są: Pomponia Grecyna, Ligia, Ursus i część niewolników.                        | P / F |
| W domu Aulusów nie ma widocznych oznak dawnej wiary w bogów rzymskich.                                       | P / F |
| Pomponia wybrała dla Ligii tych niewolników, którzy byli wyznawcami Chrystusa.                               | P / F |
| Pomponia Grecyna napisała list do Akte, ponieważ wiedziała, że jest ona gorliwą, praktykującą chrześcijanką. | P / F |

3. Zaznacz właściwą odpowiedź.

Pinakoteka to:

- a) sala do odpoczynku w domach starożytnych Rzymian;
- b) pomieszczenie do narad w domach starożytnych Rzymian;
- c) miejsce do spożywania posiłków w domach starożytnych Rzymian;
- d) pomieszczenie, w którym eksponowano obrazy w domach zamożnych Rzymian.

**4. Podkreśl wszystkie właściwe odpowiedzi. Aulus Plaucjusz po oddaniu żołnierzom Ligii, domyślił się, że:**

Petroniusz chce rozgniewać Poppeę i dlatego sprowadził Ligię na dwór cezara; bezpośrednią przyczyną rozkazu Nerona był pobyt w domu Aulusa Marka Winicjusza, a potem wizyta Petroniusza; Petroniusz przypomniał o istnieniu ligijskiej zakładniczki, by zdobyć jeszcze większą przychylność cezara; Ligia została zabrana z domu, by trafić do Winicjusza lub Petroniusza

**5. Podkreśl właściwą odpowiedź.**

Akcja powieści „Quo vadis” rozpoczyna się, gdy dawny nauczyciel Nerona – Seneka – **ma znaczny wpływ na sposób myślenia i poczynania cezara/utracił wpływ na to, co cesarz myśli i robi.**

**6. Seneka w słowach: „Milczałeś, Plaucjusz, milczałeś przez lata całe, a cesarz nie lubi tych, którzy milczą” uświadamia staremu wodzowi, że:**

- a) cesarz nie lubi tych, którzy potrafią dochować tajemnicy i nie rozsiewają plotek;
- b) cesarz nie lubi osób żyjących poza pałacem i niekomentujących jego poczynania;
- c) cesarz nie lubi osób, które nie starają się schlebiać mu i przyklaskiwać jego czynom;
- d) cesarz nie lubi, gdy ktoś nie komentuje bieżących zdarzeń politycznych.

**7. Dlaczego Seneka częstuje Aulusa tylko wodą? Odpowiedz własnymi słowami.**

.....

**8. Co sądzi Seneka o Petroniuszu? Streść poglądy filozofa własnymi słowami.**

- a) .....
- b) .....
- c) .....

9. Podkreśl wszystkie właściwe odpowiedzi. Porównanie „Odźwierny nie śmiał zatrzymać Winicjusza, który wpadł do atrium jak burza [...]” uświadamia, że Marek wszedł do domu Petroniusza:

potajemnie, niespodziewanie, spokojnie, szybko, raptownie, odpowiednio, nieoczekiwanie, nagle, gwałtownie, adekwatnie, bezkolizyjnie

10. Podkreślone przez ciebie w zadaniu poprzednim odpowiedzi są:

- a) antonimami i przysłówkami,
- b) synonimami i przymiotnikami,
- c) synonimami i przysłówkami,
- d) homonimami i przysłówkami.

11. Jakie uczucia kryją się w słowach Petroniusza kierowanych do Marka Winicjusza? Podkreśl właściwą odpowiedź.

|                                                             |                                                            |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| „Boleję nad twoim grubiaństwem.”                            | wściekłość na atak Marka / rozczarowanie reakcją Marka     |
| „Miedzianobrody jest tchórzliwym psem.”                     | ironia w stosunku do Nerona / pogarda w stosunku do Nerona |
| „[...] oto siedzi przed tobą cnota wcielona w Petroniusza.” | pewność siebie / ironia                                    |
| „Trzeba, żeby stary [Aulus] miał jaką pociechę.”            | troska / kpina                                             |

12. „Miłuję ją i miłość miesza moje zmysły” wyznaje Petroniuszowi Marek, to znaczy, że:

- a) kocha Ligię i nie panuje nad zazdrością,
- b) kocha Ligię i nie potrafi logicznie myśleć,
- c) kocha Ligię i nie może opanować tego uczucia,
- d) kocha Ligię i działa racjonalnie.

13. Na podstawie fragmentu powieści: „Czasy były niepewne i straszne. Posłańcy tego rodzaju byli zarazem najczęściej zwiastunami śmierci.” zaznacz P (prawda) lub F (fałsz)

W powyższym fragmencie

|                                                          |       |
|----------------------------------------------------------|-------|
| a) występują dwa rzeczowniki w M. l.mn.                  | P / F |
| b) występuje 5 rzeczowników, ale tylko jeden w D. l.poj. | P / F |
| c) występuje przysłówek w stopniu najwyższym             | P / F |
| d) występują dwa imiesłowy przymiotnikowe biernie        | P / F |

14. Na podstawie fragmentu powieści podkreśl właściwe dokończenie zdania.

„Petroniusz i ja – powiedział Seneka – jesteśmy ludzie z dwóch przeciwnych obozów. Sposobów na niego nie wiem, wpływom niczym nie podlega. Być może, że przy całym swym zepsuciu więcej on jeszcze wart od tych łotrów, którymi Nero dziś się otacza. Ale dowodzić mu, że popełnił zły uczynek, jest to tylko czas tracić; Petroniusz dawno zatracił ten zmysł, który złe od dobrego odróżnia. Dowiedź mu, że jego postępek jest szpetny, wówczas zawstydzi się.”

Powyższe słowa Seneki są przykładem **charakterystyki bezpośredniej / charakterystyki pośredniej Petroniusza.**

15. W powyższym fragmencie rozdz. V występuje

|                                     |       |
|-------------------------------------|-------|
| 8 zaimków,                          | P / F |
| 1 czasownik w trybie rozkazującym.  | P / F |
| 2 liczebniki                        | P / F |
| 3 różne rzeczowniki osobowe, własne | P / F |

16. Opisz uczucia Marka Winicjusza, gdy dowiedział się od Aulusa Plaucjusza o zabraniu Ligii na dwór Nerona. Wykorzystaj co najmniej trzy podane niżej związki frazeologiczne, pamiętaj o podaniu przyczyny uczuć oraz ich zewnętrznych objawów.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

zbladł jak kreda, serce waliło mu jak młotem, zaciskał pięści, wpadł w szal, ogarnęła go szewska pasja, kipiał gniewem, nerwy go poniosły

# MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

## Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”. Rozdział IV - V

### KARTA PRACY NR 5

OBUDOWA MERYTORYCZNA. Propozycje wykorzystania karty pracy z rozdziałów IV - VI

Karta pracy z rozdziałami IV - VI powieści „Quo vadis” przede wszystkim nastawiona jest na usystematyzowanie informacji o bohaterach i ich cechach charakteru. Część pytań oraz forma pisemna mogą służyć do utrwalenia opisu uczuć. Jednocześnie karta pracy pozwala utrwalić wiadomości o częściach mowy.

1. Dlaczego Aulusowie muszą wydać Ligię żołnierzom Nerona? Podaj dwa powody.

- Ligia jest zakładniczką cesarza i gwarantem nienaruszalności granic cesarstwa przed Ligami;
- Niewykonanie rozkazu byłoby równoznaczne z wyrokiem śmierci na całą rodzinę Aulusów.

2. Zaznacz P (prawda) lub F (fałsz)

|                                                                                                              |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| W domu Aulusów chrześcijanami są: Pomponia Grecyna, Ligia, Ursus i część niewolników.                        | P / F |
| W domu Aulusów nie ma widocznych oznak dawnej wiary w bogów rzymskich.                                       | P / F |
| Pomponia wybrała dla Ligii tych niewolników, którzy byli wyznawcami Chrystusa.                               | P / F |
| Pomponia Grecyna napisała list do Akte, ponieważ wiedziała, że jest ona gorliwą, praktykującą chrześcijanką. | P / F |

3. Zaznacz właściwą odpowiedź.

Pinakoteka to:

- pomieszczenie, w którym eksponowano obrazy w domach zamożnych Rzymian.

4. Podkreśl wszystkie właściwe odpowiedzi. Aulus Plaucjusz po oddaniu żołnierzom Ligii, domyślił się, że: Petroniusz chce rozgniewać Poppeę i dlatego sprowadził Ligię na dwór cesarza; **bezpośrednią przyczyną rozkazu Nerona był pobyt w domu Aulusa Marka Winicjusza, a potem wizyta Petroniusza**; Petroniusz przypomniał o istnieniu ligijskiej zakładniczki, by zdobyć jeszcze większą przychylność cesarza; **Ligia została zabrana z domu, by trafić do Winicjusza lub Petroniusza**

## 5. Podkreśl właściwą odpowiedź.

Akcja powieści „Quo vadis” rozpoczyna się, gdy dawny nauczyciel Nerona – Seneka – **utracił wpływ na to, co cesarz myśli i robi.**

## 6. Seneka w słowach: „Milczałeś, Plaucjuszu, milczałeś przez lata całe, a cesarz nie lubi tych, którzy milczą” uświadamia staremu wodzowi, że:

- c) cesarz nie lubi osób, które nie starają się schlebiać mu i przyklaskiwać jego czynom;

## 7. Dlaczego Seneka częstuje Aulusa tylko wodą? Odpowiedz własnymi słowami.

Wino w domu filozofa może być zatrute z rozkazu cesarza, natomiast woda pochodzi z wodociągów, które doprowadzają ją do całego Rzymu, jest więc niemożliwe, by była zatruta.

## 8. Co sądzi Seneka o Petroniuszu? Streść poglądy filozofa własnymi słowami.

- a) jest niezależny,  
b) jest lepszy niż inni z otoczenia cesarza,  
c) nie umie odróżnić dobra od zła.

## 9. Podkreśl wszystkie właściwe odpowiedzi. Porównanie „Odźwiemy nie śmiał zatrzymać Winicjusza, który wpadł do atrium jak burza [...]” uświadamia, że Marek wszedł do domu Petroniusza:

potajemnie, **niespodziewanie**, spokojnie, **szybko**, **raptownie**, odpowiednio, **nieoczekiwanie**, **nagle**, **gwałtownie**, adekwatnie, bezkolizyjnie

## 10. Podkreślone przez ciebie w zadaniu poprzednim odpowiedzi są:

- c) synonimami i przysłówkami,

## 11. Jakie uczucia kryją się w słowach Petroniusza kierowanych do Marka Winicjusza? Podkreśl właściwą odpowiedź.

|                                                             |                                                                   |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| „Boleję nad twoim grubiaństwem.”                            | wściekłość na atak Marka / <b>rozczarowanie reakcją Marka</b>     |
| „Miedzianobrody jest tchórzliwym psem.”                     | ironia w stosunku do Nerona / <b>pogarda w stosunku do Nerona</b> |
| „[...] oto siedzi przed tobą cnota wcielona w Petroniusza.” | <b>pewność siebie</b> / ironia                                    |
| „Trzeba, żeby stary [Aulus] miał jaką pociechę.”            | troska / <b>kpina</b>                                             |

12. „Miłuję ją i miłość miesza moje zmysły” wyznaje Petroniuszowi Marek, to znaczy, że:

- b) kocha Ligię i nie potrafi logicznie myśleć,

13. Na podstawie fragmentu powieści: „Czasy były niepewne i straszne. Posłańcy tego rodzaju byli zarazem najczęściej zwiastunami śmierci.” zaznacz P (prawda) lub F (fałsz)

W powyższym fragmencie

|                                                          |       |
|----------------------------------------------------------|-------|
| a) występują dwa rzeczowniki w M. l.mn.                  | P / F |
| b) występuje 5 rzeczowników, ale tylko jeden w D. l.poj. | P / F |
| c) występuje przysłówek w stopniu najwyższym             | P / F |
| d) występują dwa imiesłowy przymiotnikowe biernie        | P / F |

14. Na podstawie fragmentu powieści podkreśl właściwe dokończenie zdania.

„Petroniusz i ja – powiedział Seneka – jesteśmy ludzie z dwóch przeciwnych obozów. Sposobów na niego nie wiem, wpływom niczym nie podlega. Być może, że przy całym swym zepsuciu więcej on jeszcze wart od tych łotrów, którymi Nero dziś się otacza. Ale dowodzić mu, że popełnił zły uczynek, jest to tylko czas tracić; Petroniusz dawno zatracił ten zmysł, który złe od dobrego odróżnia. Dowiedź mu, że jego postępek jest szpetny, wówczas zawstydzi się.”

Powyższe słowa Seneki są przykładem **charakterystyki bezpośredniej** / charakterystyki pośredniej Petroniusza.

15. W powyższym fragmencie rozdz. V występuje

|                                     |       |
|-------------------------------------|-------|
| 8 zaimków,                          | P / F |
| 1 czasownik w trybie rozkazującym.  | P / F |
| 2 liczebniki                        | P / F |
| 3 różne rzeczowniki osobowe, własne | P / F |

16. Opisz uczucia Marka Winicjusza, gdy dowiedział się od Aulusa Plaucjusza o zabraniu Ligii na dwór Nerona. Wykorzystaj co najmniej trzy podane niżej zwiazki frazeologiczne, pamiętaj o podaniu przyczyny uczuć oraz ich zewnętrznych objawów.

Gdy do Marka dotarło, że Ligia została zabrana na dwór Nerona, zbladł jak kreda. Na jego marsowe czoło wystąpiły krople potu. Zadawał Aulusowi Plaucjuszowi szybkie, bezładne pytania i z bezradności zaciskał pięści. Serce waliło mu jak młotem. W jego głowie pojawiły się podejrzenia w stosunku do Petroniusza i czuł, jak opanowuje go zazdrość. Młody żołnierz kipiał gniewem i nie potrafił opanować wściekłości. W tym momencie nie zawahałby się podnieść ręki nawet na cezara. Był zdolny poświęcić wszystko, by odzyskać Ligię.